

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1959,
ΤΩΝ ΑΠΟΝΕΜΟΜΕΝΩΝ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΝΕΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Κ. ΟΡΛΑΝΔΟΥ

ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ 30ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1959

Μακαριώτατε,

Κύριοι Ὑπουργοί,

Κυρίαί και Κύριοι!

Ἄπο τὰ ὕψη τῆς δραματικῆς ποιήσεως εἰς τὰ ὁποῖα σᾶς ἀνεβίβασε διὰ τῆς ὀμιλίας του ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, θὰ σᾶς καταβιβάσω φεῦ! ἐγὼ εἰς τὰ χαμηλὰ καὶ τετριμμένα ἐπίπεδα τῆς λογοδοσίας τῶν πεπραγμένων τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος. Χαμηλὰ καὶ τετριμμένα ἄλλ' ὅμως ἀναγκαῖα καὶ χρήσιμα· διότι ἀντικατοπτρίζουν τὴν πολυμερῆ δρᾶσιν τοῦ ἀνωτάτου τούτου πνευματικοῦ ἰδρύματος τῆς χώρας, ποῦ δὲν εἶναι νεκρόν, ὅπως ἰσχυρίσθησαν μερικοὶ ἀνίδεοι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ ζωντανὸν καὶ δημιουργικόν, ἐφ' ὅσον βέβαια τοῦ τὸ ἐπιτρέπουν τὰ εἰς τὴν διάθεσίν του τιθέμενα περιωρισμένα ὕλικά μέσα.

Πρὶν ὅμως ἀρχίσω τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ἐπιτευγμάτων μας, κατ' ἐπικρατήσαν ἔθιμον καὶ ἐπιβεβλημένον ἄλλως τε καθῆκον, θὰ προτάξω εὐλαβὲς μνημόσυνον τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐκλιπόντων ἡμετέρων συνεργατῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς ἐπιστήμης.

Ὅπως αἰφνιδίως ἐξέλιπε τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου ἐκ καρδιακῆς προσβολῆς ὁ Κωνσταντῖνος Ἰσαακίδης, ἀνθηρὸς ἀκόμη καὶ ὑγιέστατος, παρὰ τὰ 79 ἔτη τὰ ὁποῖα τὸν ἐβάρυνον.

Γόνος παλαιᾶς οἰκογενείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐγεννήθη καὶ ἐσπούδασεν ὁ Ἰσαακίδης ἐν Ἀθήναις. Ἀναγορευθεὶς τὸ 1901 ἀριστοῦχος

διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, ἐστάλη ὡς ὑπότροφος τοῦ Κράτους εἰς Βέλγιον, ἔνθα ἔτυχε τὸ 1904 τοῦ διπλώματος μηχανικοῦ ἀγρονόμου τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς τοῦ Gembloux. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα διετέλεσε Διευθυντὴς καὶ τεχνικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τοῦ ὁποίου ὠργάνωσε τὴν φυτοπαθολογικὴν ὑπηρεσίαν, ἵδρυσε τὸ Ταμεῖον Ἑλαίας καὶ εἰσηγήθη νόμους προστασίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ὁ Ἰσαακίδης ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων καθηγητῶν τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἵδρυσε τὸ ἐργαστήριον ἐντομολογίας. Δημιούργημά του ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ Μπενάκειον φυτοπαθολογικὸν Ἰνστιτούτον. Διετέλεσε μετὰ ταῦτα καὶ τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἔνθα ἐδίδασκεν εὐδοκίμως τὴν γεωργικὴν ζωολογίαν καὶ παρασιτολογία. Συνέταξε πλείστας πρωτοτύπους καὶ διεθνῶς ἀναγνωρισθείσας μελέτας, σχετικὰς πρὸς τὸν κλάδον του, τινὰς τῶν ὁποίων ἀνεκοίνωσεν εἰς διεθνῆ Συνέδρια, εἰς τὰ ὁποῖα ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἄλλας εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ἥτις καὶ τοῦ ἤνοιξε τὰς πύλας της, ὡς προσέδρου αὐτῆς μέλους τὸ 1933 καὶ ὡς τακτικοῦ τὸ 1949.

Ὁ Ἰσαακίδης ὑπῆρξε μέγας εὐεργέτης τοῦ γεωργικοῦ κόσμου· διότι πολλὰ ἔτη τῆς ζωῆς του ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἔρευναν τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἀσθενειῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἰδίως τοῦ δάκου τῆς ἐλαίας, διὰ τῶν ὁποίων ἐρευνῶν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπέβη ὁ πρῶτος σωτὴρ τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν.

Οἱ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ συνάδελφοι τοῦ Ἰσαακίδου δὲν θρηνοῦμεν μόνον τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐκλεκτοῦ ἐπιστήμονος ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ ἐξαίρετα ψυχικὰ χαρίσματα τῆς ἀμέτρου καλωσύνης καὶ τῆς ἐξαιρετικῆς εὐγενείας, διὰ τῶν ὁποίων ἐκοσμεῖτο.

Μίαν μόλις ἑβδομάδα μετὰ τὸν Ἰσαακίδην ἀπώλεσεν ἡ Ἀκαδημία ἄλλο ἐπίλεκτον αὐτῆς μέλος, τὸν **Βασίλειον Αἰγινήτην**. Μέλος μεγάλης οἰκογενείας ἐπιστημόνων, ἐγεννήθη ὁ Αἰγινήτης τὸ 1875, σπουδάσας δὲ εἰς τὸ Φυσικομαθηματικὸν τμῆμα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, συνεπλήρωσεν ἀργότερον τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν École Normale Supérieure τῶν Παρισίων, ἔνθα εἰδικεύθη εἰς διαφόρους κλάδους τῆς Φυσικῆς. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας διωρίσθη, μετὰ σύντομον καθηγεσίαν εἰς τὰς στρατιωτικὰς σχολὰς Ὑπαξιωματικῶν καὶ Εὐελπίδων, ἔκτακτος κατ' ἀρχάς, τακτικὸς δ' ἀπὸ τοῦ 1917 καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἔνθα ἐδίδασκε μέχρι τοῦ 1947, ὅτε κα-

τελήφθη υπό του όριου ηλικίας. Κατά τὸ 30ετὲς τοῦτο διάστημα τῆς καθγεσίας του δὲν ἔπαυσεν ὁ Αἰγινήτης παρέχων ἀξιόλογα δείγματα τῆς συγγραφικῆς του ἰκανότητος, ἥτις ὑπῆρξε πολυσχιδῆς, ἐκτιμηθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκτὸς τῶν ὀρίων τῆς Ἑλλάδος ἐπιστημονικοῦ κόσμου. Τὰ φιλοσοφικὰ ἰδίως προβλήματα τῆς Φυσικῆς, μὲ τὰ ὁποῖα ἰδιαιτέρως ἠσχολήθη, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀποτελοῦν πολῦτιμον συμβολὴν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κλάδον, τὸν ὁποῖον ἐθεράπευε. Σημαντικὴ ἐπίσης ὑπῆρξε καὶ ἡ περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ κλίματος τῆς Ἑλλάδος μελέτη του, τὴν ὁποῖαν ἐξέδωκε τὸ 1947, συμπληρῶν τὸ περὶ τοῦ κλίματος τῆς Ἑλλάδος κλασσικὸν ἔργον τοῦ ἀειμνήστου ἀδελφοῦ του καὶ ἰδρυτοῦ τῆς Ἀκαδημίας Δημητρίου Αἰγινήτου.

Λίαν γόνιμος καὶ ἀποδοτικὴ ὑπῆρξε καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ Αἰγινήτου ὡς Πρυτάνεως καὶ μάλιστα ὡς Προέδρου τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτε κατάρθωσεν ἐντὸς βραχέος χρόνου, ὅχι μόνον νὰ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀλλὰ καὶ νὰ παρουσιάσῃ περισσεύματα τοιαῦτα, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ, ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐντεῦθεν, ἡ ἴδρυσις τῶν νέων πανεπιστημιακῶν κτιρίων τῶν θεωρητικῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἰατρικῆς εἰς τὸ Γουδί καὶ τῆς Πανεπιστ. Λέσχης.

Οὐχ' ἦττον δ' ἀξιόλογος ὑπῆρξε καὶ ἡ κοινωνικὴ καὶ ἐθνικὴ δρᾶσις τοῦ Β. Αἰγινήτου, δις ἐκλεγέντος Γερουσιαστοῦ. Τὴν καθόλου δὲ ταύτην ἐπιστημονικὴν ἅμα καὶ κοινωνικὴν δρᾶσιν ἐκτιμήσασα ἡ Ἀκαδημία, ἐξέλεξεν αὐτὸν τὸ 1952 τακτικὸν αὐτῆς μέλος, πολλὰ παρ' αὐτοῦ πρακτικῶς τε καὶ θεωρητικῶς ὠφεληθεῖσα κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς μετ' αὐτοῦ συνεργασίας, τὰ ὁποῖα εὐγνωμόνως πάντοτε θὰ ἐνθυμούμεθα.

Τρίτον δεινὸν πλῆγμα ὑπέστη κατ' Αὐγουστον ἡ Ἀκαδημία διὰ τοῦ θανάτου ἐξαιρέτου αὐτῆς μέλους, τοῦ **Δημητρίου Μπαλάνου**.

Ἀπόγονος τῆς ἐγκρίτου Ἑπειρωτικῆς οἰκογενείας τῶν Μπαλάνων, ἥτις προσέφερον οὐσιαστικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Γένος, εἶδεν ὁ Δημ. Μπαλάνος τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐν Ἀθήναις τὸ 1877. Περαιτῶσας τὰς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Θεολογικῇ Σχολῇ σπουδὰς αὐτοῦ, ἐστάλη ὡς ὑπότροφος τοῦ Κράτους εἰς Γερμανίαν, ὅπου ἐτελειοποίησε τὰς θεολογικὰς καὶ φιλοσοφικὰς αὐτοῦ γνώσεις εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἰένας, τῆς Λειψίας καὶ τῆς Χάλλης. Ἐπανελθὼν εἶτα εἰς Ἑλλάδα, δὲν ἀπέστερξεν, ὡς ἄλλοι, νὰ διδάξῃ εἰς κατώτερα σχολεῖα καὶ διδασκαλεῖα, φύσει δὲ καὶ θέσει φιλόφρων ὢν, ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ 1915 καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὁρφανοτροφείου Χα-

τζηκώστα, τοῦ ὁποίου διετέλεσεν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἔτη ἡ ψυχὴ, συντελέσας τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσίν του.

Ἡ πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν ροπὴ τοῦ Μπαλάνου ἐξεδηλώθη ἤδη λίαν ἔνωρίς διὰ συγγραφικῆς παραγωγῆς, ἣτις τὸν ἀνέδειξεν ὕψηγη-τὴν μὲν τῆς δογματικῆς ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τὸ 1905, τακτικὸν δὲ καθηγητὴν τῆς Πατρολογίας ἐν τῇ αὐτῇ Σχολῇ τὸ 1924. Τὴν ἔδραν ταύτην ἐκόσμησεν ὁ Μπαλάνος μέχρι τοῦ 1947, ὅτε ἀπεχώρησε, καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὄριου ἡλικίας.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατῆγεσίας αὐτοῦ ἐξελέγη ὁ Μπαλάνος ἀκαδημαϊκός, ἐχρημάτισε δὲ καὶ δις ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιακῶν Κυβερνήσεων Δεμερτζῆ τὸ 1935 καὶ Βούλγαρη τὸ 1945. Τέλος κατὰ τὴν πενταετίαν 1951-1956 διετέλεσε καὶ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας.

Ὁ Μπαλάνος ὑπῆρξεν ἐξαίρετος ἀκαδημαϊκός διδάσκαλος, μεθοδικώτατα καθοδηγῶν τοὺς μαθητάς του εἰς τὴν ὀρθὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπιστημονικῶν προβλημάτων, συνάμα δὲ καὶ φρονηματίζων αὐτούς· διότι πρῶτος αὐτὸς ἐτίθει ὅσα ἐδίδασκε, παρέχων ἑαυτὸν παράδειγμα αὐστηροῦ ἠθους καὶ ἀρετῆς.

Ἡ συγγραφικὴ παραγωγὴ τοῦ Μπαλάνου ὑπῆρξε πλουσιωτάτη καὶ γονιμωτάτη, μὴ περιορισθεῖσα μόνον εἰς αὐστηρῶς ἐπιστημονικὰ συγγράμματα—ἐν οἷς καὶ ἡ ὀγκώδης Πατρολογία του—ἀλλ' ἐπεκταθεῖσα καὶ εἰς ἐκλαϊκευσιν τῆς ἐπιστήμης διὰ διδακτικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Διδασκαλείων.

Μετὰ ζωηροῦ πάντοτε ἐνδιαφέροντος παρακολουθῶν τὰ ἐκάστοτε τὸ Ἔθνος, τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπασχολοῦντα ζητήματα, ἐπανειλημμένως ἠγωνίσθη γραπτῶς καὶ προφορικῶς ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν. Τὰς δὲ γνώμας αὐτοῦ διετύπωνε πάντοτε θαρραλέως, ἀδιαφορῶν ἂν ἐπρόκειτο δι' αὐτῶν νὰ προκαλέσῃ ἀντιδράσεις ἢ ἐχθρότητας. Πόθος του ἰδίᾳ διακαῆς ὑπῆρξεν ἡ ἀναγέννησις τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραδόσεως ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχολογικῶν καὶ ἄλλων ἀπαιτήσεων τῆς συγχρόνου κοινωνίας.

Οὐ μόνον δὲ διαπρεπῆς θεολόγος ὑπῆρξεν ὁ Μπαλάνος ἀλλὰ καὶ ἀξιοπρεπέστατος καὶ ἐξαίρετος *ἄνθρωπος*, καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, οὐσιαστικῶς διὰ τῆς δράσεως αὐτοῦ ὠφελήσας τὴν τε Κοινωνίαν καὶ τὴν Πολιτείαν.

Τοιοῦτον ἐπιστήμονα καὶ ἄνθρωπον ἀπώλεσεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Μπαλάνου ἢ Ἀκαδημία, ὅμοιον τοῦ ὁποῦο δυσκόλως θὰ δυνηθῆ νὰ ἐπανεύρη.

*

Πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐκ τοῦ θανάτου κενῶν ἐξέλεξεν ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὸ διαρρευσάν ἔτος τὰ ἐξῆς νέα μέλη :

1. Εἰς τὴν τάξιν τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν :

α) Τὸν διακεκριμένον φιλόλογον, τέως καθηγητὴν τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κ. *Ἰωάννην Σταματάκον* τοῦ ὁποῦο καὶ ἀπεκδεχόμεθα τὴν πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων συγγραφέων, τὴν ὁποῖαν ἔχει ἀναλάβει ἡ Ἀκαδημία.

β) Τὸν ἐπιφανῆ μουσικὸν καὶ μουσικολόγον κ. *Πέτρον Πετρίδην* ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Μουσικῆς.

γ) Τὸν ἔγκριτον ζωγράφον κ. *Οὐμβέρτον Ἀργυρόν* ἐν τῇ ἔδρᾳ τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν, αἵτινες ἐσχάτως μόνον ὑπὸ ἐνὸς μέλους τῆς Ἀκαδημίας ἀντεπροσωπεύοντο.

2. Εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐξέλεξεν ἡ Ἀκαδημία παμψηφεί εἰς τὴν ἔδραν τῶν Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν τὸν τόσον ἀρμονικῶς συνδυάζοντα τὸν φιλοσοφικὸν στοχασμὸν πρὸς τὴν τέχνην τοῦ λόγου κ. *Παναγιώτην Κανελλόπουλον*.

3. Εἰς ἐπίτιμον αὐτῆς μέλος προήγαγεν ἡ Ἀκαδημία τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντα διεθνοῦς φήμης μουσικὸν κ. *Δημήτριον Μητρούπουλον*, ἀνεκέρυξε δὲ τέλος ἐπ' ἐσχάτων ἐπίτιμον αὐτῆς μέλος τῶν Πρόεδρον τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς *Dwight Eisenhower*, διὰ τε τὰς πρὸς τὴν ἐπιστήμην ὑπηρεσίας του, μάλιστα δὲ διὰ τὰς ἐξόχους ἰκανότητας τὰς ὁποῖας ἐπέδειξεν ὡς ἀνώτατος Διοικητῆς τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων καὶ ἐλευθερωτῆς τῆς Εὐρώπης καὶ διὰ τὴν σταυροφορίαν του πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης, ἔνεκα τῆς ὁποῖας ἀπέβη ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἰσηγήσει τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως ἐξεδόθησαν ἐφέτος Νομ. Διατάγματα, διὰ τῶν ὁποῖων ἰδρύθησαν τὰ ἐξῆς νέα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀκαδημίας τελούντα ἰδρύματα :

α) *Γραφεῖον ἐρευνῶν καὶ ὑπολογισμῶν*, ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιο-

δοσίαν τῆς τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν καὶ σκοπὸν ἔχον τὴν προώθησιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης εἰς τὴν ἀστρονομίαν καὶ τὰ ἐφηρμοσμένα μαθηματικά ὡς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ὑπολογισμῶν καὶ

β) *Κέντρον οἰκονομικῶν ἐρευνῶν*, ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ σκοπὸν ἔχον τὴν ἐπιστημονικὴν διερεύνησιν τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς χώρας, ἐκ τῆς ὀρθῆς καὶ ταχείας ἐπιλύσεως τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ ἀνάπτυξις καὶ πρόοδος αὐτῆς.

Τέλος δυνάμει ἐτέρου Νομ. Διατάγματος περιήλθεν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ποσοστὸν 10% ἐξ ἐιδικῆς φορολογίας, ὄπερ ἀπέδωκεν αὐτῇ μέχρι σήμερον περὶ τὸ 1 καὶ ἡμισυ ἑκατομ. δραχμῶν.

Διὰ πάντα τ' ἀνωτέρω Νομοθετήματα ἡ Ἀκαδημία ἐκφράζει τὴν βαθεῖαν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Χώρας.

Ἐπίκουροι τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ ἀγαθοῦ ἀγῶνα αὐτῆς ἦλθον ἐφέτος οἱ ἐξῆς ἀθλοθέται:

α) Ὁ *Σύλλογος τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀγροικῆς Τραπέζης* δι' ἀθλοθεσίας δρχ. 10.000.

β) Ἡ *Ἡλεκτρικὴ Ἐταιρεία Ἀθηνῶν - Πειραιῶς* δι' ἀθλοθεσίας δρχ. 20.000.

γ) Τὸ *Ἴερον Ἰδρυμα Ἐξαγγελιστρίας Τήνου* δι' ἀθλοθεσίας δρχ. 3.000.

δ) Ἡ *Μπάγκειος Ἐπιτροπὴ* διὰ δωρεᾶς δρχ. 12.000 χάριν λαογραφικῶν ἀποστολῶν.

ε) Ὁ *πρεσβευτῆς κ. Β. Μόστρας* δι' ἀθλοθεσίας δρχ. 10.000 καὶ

ς) Ὁ *κ. Λέανδρος Δραγῶνας* δι' ἀθλοθεσίας δρχ. 10.000.

Πρὸς πάντας τοὺς ἀνωτέρω χορηγοὺς ἡ Ἀκαδημία ἀπευθύνει τὰς θερμὰς αὐτῆς εὐχαριστίας καὶ τὴν βαθεῖαν αὐτῆς συγκίνησιν, ὅτι τυγχάνει τοιαύτης πολυτίμου ἐνθαρρύνσεως.

Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας εἰσῆχθησαν ἐφέτος 1017 βιβλία, ἑλληνικά καὶ ξένα, καὶ 276 τεύχη περιοδικῶν συγγραμμάτων.

Ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις καὶ ὁμιλίαι κατὰ τὰς δημοσίας συνεδρίας τῆς Ἀκαδημίας ἐγένοντο ἐν ὄλῳ 50.

Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τῆς Ἀκαδημίας περιελήφθη εἰς τὰ τακτικά αὐτῆς δημοσιεύματα, ἧτοι εἰς τὰ Πρακτικά αὐτῆς, τὰς Πραγματείας τῆς καὶ τὰς Ἐπιστημονικὰς ἐκδόσεις τῶν εἰς αὐτὴν προσηρτημένων Ἀρχείων, ἅτινα ἐπέχουσι τόπον ἀνωτέρων ἐπιστημονικῶν Ἰνστιτούτων.

Ἐκ τῶν δημοσιευμάτων τούτων ἐξετυπώθησαν ἐφέτος: ὁ 33ος τόμος τῶν Πρακτικῶν τοῦ ἔτους 1958 καὶ τὸ Α΄ τεύχος τοῦ ἔτους 1959.

Ὁ 23ος τόμος τῶν Πραγματειῶν.

Τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ Δ΄ τόμου τῶν Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας πραγματευόμενον περὶ τοῦ Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίου, συνταχθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Ἑμμ. Πρωτοψάλτη καὶ

Ὁ 9ος καὶ ὁ 10ος τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου. Εὐρίσκονται δ' ὑπὸ ἐκτύπωσιν:

Τὸ Β΄ μέρος τῶν Πρακτικῶν τοῦ 1959,

Τὸ Εὐρετήριο τῶν 30 πρώτων τόμων τῶν Πρακτικῶν καὶ τῶν 20 πρώτων τόμων τῶν Πραγματειῶν, τὸ Β΄ τεύχος τοῦ Δ΄ τόμου τῶν Μνημείων τῆς Ἑλλην. Ἱστορίας, ὁ 11ος καὶ 12ος τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Λαογρ. Ἀρχείου, ὁ Α΄ τόμος τῆς ἐκλογῆς Δημοτικῶν Τραγουδιῶν, ὃν ἐκδίδει τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον, καὶ τέλος ἀνέκδοτα ποιήματα τοῦ Κρητὸς Λεονάρδου Ντελλαπόρτα, ἅτινα ἐκδίδει τὸ Μεσαιωνικὸν ἀρχεῖον.

Ἐν τῷ περατοῦσθαι ἐπίσης εὐρίσκεται καὶ ἡ σύνταξις τοῦ λεξικοῦ τῶν ἀρχαίων ἀρχιτεκτονικῶν ὄρων ὑπὸ τοῦ ὀμιλοῦντος, χάριν τῆς ὁποίας ἡ Ἀκαδημία προσέλαβε δύο ἐκτάκτους βοηθοὺς.

Οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις δι' ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας παρέσχεν ἡ Ἀκαδημία ἐφέτος εἰς τοὺς ἑξῆς Ἀκαδημαϊκοὺς:

α) Εἰς τὸν κ. **Ἰω. Πολίτην** χάριν ἐρευνῶν ἐν τῷ Βοτανικῷ κήπῳ τῆς Νέας Ὑόρκης.

β) Εἰς τὸν κ. **Κωνστ. Βένν** διὰ μετάβασιν αὐτοῦ εἰς τὰς περιοχὰς Αἰγιαλείας καὶ Ἡλείας πρὸς ἐκτέλεσιν ἐρευνῶν ἀξιοποιήσεως τῆς σταφίδος.

γ) Εἰς τὸν κ. **Μάξ. Μητσόπουλον** διὰ μετάβασιν αὐτοῦ εἰς Μόναχον καὶ Βιέννην πρὸς περὰ τωσιν μελετῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν νεογενῶν σχηματισμῶν τῆς Αἰγίνης.

δ) Εἰς τὸν κ. **Ἰω. Τρικαλλινὸν** διὰ μετάβασιν αὐτοῦ εἰς τὰς περιοχὰς Σπάρτης, Ναυπλίου καὶ Κορινθίας πρὸς ἐκτέλεσιν γεωτεκτονικῶν ἐρευνῶν.

ε) Εἰς τὸν κ. **Ἰω. Ξανθάκη** διὰ μετάβασιν αὐτοῦ εἰς τὰ ἀστεροσκοπεῖα τῆς Heidelberg καὶ τῶν Παρισίων πρὸς περὰ τωσιν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ.

Τηροῦσα σταθερῶς τὴν πρὸς ξένα ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα καὶ σοφοὺς ἐπαφὴν μετέσχεν ἡ Ἀκαδημία ἐφέτος, προσκληθεῖσα, εἰς τὰ ἑξῆς διεθνῆ ἐπιστημονικὰ συνέδρια καὶ ἑορτασμοὺς δι' ἀντιπροσώπων αὐτῆς.

Εἰς τὴν ἐν Βρυξέλλαις Σύνοδον τῆς Διεθνοῦς Ἐνώσεως Ἀκαδημιῶν διὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἰ. Καλιτσουνάκη.

Εἰς τὸ 9ον Διεθνὲς Συνέδριον Βοτανικῆς ἐν Μοντρεάλ τοῦ Καναδᾶ διὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἰ. Πολίτου.

Εἰς τὸ ἐν Μονάχῳ Διεθνὲς Συνέδριον Χημείας διὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Λ. Ζέρβα.

Εἰς τὸ ἐν Κιέλφ Συνέδριον λαϊκῶν διηγήσεων διὰ τοῦ ἐπιτίμου Διευθυντοῦ τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου καθηγητοῦ κ. Γ. Μέγα καὶ τοῦ συντάκτου κ. Δ. Πετροπούλου.

Εἰς τὴν ἐν Σινάϊτς τῆς Ρουμανίας 12ην σύνοδον τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου λαϊκῆς μουσικῆς διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου κ. Γ. Κ. Σπυριδάκη.

Εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Βενετία Ἰνστιτούτου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν διὰ τοῦ Γ. Γραμματέως αὐτῆς καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γ. Ἀθανασιάδη Νόβα.

Εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἐπετείου τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου διὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἡλ. Βενέζη.

Εἰς τὸν ἐν Θεσσαλονίκη ἑορτασμὸν τῆς 600ῆς ἐπετείου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ διὰ τοῦ ἀντιπροέδρου αὐτῆς κ. Π. Μπρατσιώτη.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀντιπροέδρου μετέσχεν ἡ Ἀκαδημία καὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 200ῆς ἐπετείου τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐν Μονάχῳ Βαυαρικῆς Ἀκαδημίας.

Τέλος διὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς κ. Σπ. Μελᾶ μετέσχεν ἡ Ἀκαδημία τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἰωβιλαίου τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Κ. Τριανταφυλλοπούλου.

Ὑπὸ τῶν προσηρτημένων εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἐπιστημονικῶν Ἀρχείων συνετελέσθη ἐφέτος τὸ ἐξῆς ἔργον.

1) Τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. **Ἰ. Καλλέρη** ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐσημείωσεν ἱκανοποιητικὴν πρόοδον εἰς τὴν ἐργασίαν συντάξεως τῶν ἄρθρων *γαρδέλλι* ἕως *δαχιλωτός*. Εἰς ταύτην ἀπησχολήθησαν πλὴν τοῦ Διευθυντοῦ καὶ 5 συντάκται, ἐπίκειται δὲ ἡ ἐκτύπωσις αὐτῆς. Ἀπεδελτιώθησαν ὡσαύτως 20 χειρόγραφα ἐκ 3000 σελίδων ὡς καὶ ἔντυπα γλωσσικοῦ περιεχομένου ἐκ 1500 σελίδων, ἐλημματο-

γραφήθη δέ καί κατετάχθη εἰς τὸ ἀρχεῖον τὸ ἀποθησαυρισθὲν ὑλικόν. Ἀποδελτιοῦται ἐπίσης καὶ τὸ λεξικόν τοῦ Δουκαγγίου,

Κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς ἐγένοντο 3 ἀποστολαὶ πρὸς συλλογὴν γλωσσικοῦ ὑλικοῦ, ἦτοι τοῦ κ. Ἀ. Κωστάκη εἰς Σέρβια καὶ Κιλκίς, τοῦ κ. Στ. Μάνεση εἰς Χαλκιδικήν, Καβάλαν καὶ Ξάνθην καὶ τοῦ κ. Δ. Κρεκούκια εἰς Πάργαν καὶ Μαργαρίτι. Τὸ συγκεντρωθὲν ὑλικόν, μαγνητοφωθὲν, μεταγράφεται καὶ κατατάσσεται ἤδη παρ' ἐκάστου τῶν συλλογέων, θ' ἀποτελέσῃ δὲ συλλογὴν ἐκ 2500 σελίδων τετραδίου.

2) Τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Κ. Σπυριδάκη Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον, ἐνισχυθὲν διὰ 3 ἐκτάκτων ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων, εἰργάσθη εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἐπεξεργασίαν σημαντικοῦ ποσοῦ λαογραφικῆς ὕλης, δι' ἀποδελτιώσεως αὐτῆς καὶ ἀρχεϊακῆς κατατάξεως αὐτῆς, ἐπλουτίσθη δὲ καὶ διὰ 29 νέων χειρογράφων ἐκ σελίδων ἐν συνόλῳ 3770, ὧν 6 προέρχονται ἐξ ἀποστολῶν τοῦ προσωπικοῦ, 10 ἀπεστάλησαν ὑπὸ δημοδιδασκάλων, τὰ δὲ ὑπόλοιπα ὑπὸ φίλων τῆς Λαογραφίας.

Τὸ αὐτὸ Ἀρχεῖον ἠσχολήθη ἐπίσης διὰ τῶν εἰδικῶν ὑπαλλήλων του εἰς τὴν ἐπὶ ταινιῶν μαγνητοφώνου ἠχογράφησιν 1450 μελωδιῶν ᾠσμάτων καὶ μουσικῆς λαϊκῶν χορῶν. Ἐκ τῶν ἠχογραφήσεων τούτων 422 παρεχωρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἑλληνοαμερικανοῦ κ. Σωτ. Τσιάνη, ἐργασθέντος ἐν τῷ Λαογραφικῷ Ἀρχεῖῳ, ἄλλαι δὲ 50 ἐκ Καρπάθου ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Γ. Γεωργίου.

Τέλος τὸ αὐτὸ Ἀρχεῖον παρασκευάζει πρὸς ἔκδοσιν Μουσικὴν ἐκλογὴν καὶ ἀπάνθισμα ἐκ τῶν λαϊκῶν παροιμιῶν καὶ γνωμικῶν.

3) Τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. Μ. Μανούσακα Μεσαιωνικὸν ἀρχεῖον συνεκόμισεν ἐφέτος νέον πλούσιον ὑλικόν διὰ τῆς ἀποδελτιώσεως κειμένων τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ἰδίᾳ καταλόγων χειρογράφων. Παρὰ τὴν ἠρχισε τὴν παρασκευὴν πρὸς ἔκδοσιν σειρᾶς βιογραφιῶν ἐλλήνων λογίων τοῦ α' μετὰ τὴν Ἀλωσιν αἰῶνος. Διὰ τῆς ἐκτυπώσεως καὶ ταξινομήσεως τῶν μικροταινιῶν τῶν χειρογράφων, σπανίων ἐντύπων καὶ λοιποῦ ὑλικοῦ συναχθέντος κατὰ τὰς εἰς Ρουμανίαν, Γιουγκοσλαβίαν καὶ Ἰταλίαν ἐπιστημονικὰς ἀποστολάς τοῦ 1958, τὸ φωτογραφικόν του ἀρχεῖον ἐπλουτίσθη διὰ 2000 περίπου φωτογραφιῶν. Τέλος, κατόπιν σχετικῆς ἐντολῆς τῆς Συγκλήτου, τὸ Μεσαιων. Ἀρχεῖον ἀνέλαβε τὴν ἐκπόνησιν κριτικῶν ἐκδόσεων φιλολογικῶν καὶ ἱστορικῶν κειμένων τῆς Φραγκοκρατίας καὶ τῆς Τουρκοκρατίας. Τὸ πρῶτον δὲ βιβλίον τῆς σειρᾶς ταύτης, ἦτοι ἡ κριτικὴ ἔκδοσις τῶν ἔργων τοῦ ποιητοῦ τῶν ἀρχῶν τοῦ 15ου αἰ. Λεονάρ-

δου Ντελλαπόρτα, γενομένη υπό τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀρχείου κ. Μ. Μανούσακα, εὑρίσκεται ἤδη ὑπὸ ἐκτύπωσιν.

4) Τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. **Ἰ. Βισβίζη** Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, ἡσχολήθη κατὰ τὸ 1959 μὲ τὸ δίκαιον τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῆς Καποδιστριακῆς ἐποχῆς. Ἠρευνήθησαν καὶ ἀντεγράφησαν πλεῖστα ἀξιόλογα ἔγγραφα τῶν εἰρημένων ἐποχῶν, ἰδίᾳ ἐκ νοταριακῶν κωδικῶν τῶν Κυκλάδων. Ἐγένετο ἐπίσης καὶ ἀποδελτίωσις ἢ ἀντιγραφή ἐκ μὴ νομικῶν περιοδικῶν τῶν ἐν αὐτοῖς δημοσιευμένων νομικῶν ἐγγράφων διαφόρων περιφερειῶν. Ἰδιαιτέρως πολῦτιμος διὰ τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ, πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Κ. Καλλία, γενομένη συγκέντρωσις νομικῶν ἐθίμων, ἅτινα ἐπλούτισαν σημαντικῶς τὸ ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ τούτῳ ἐθιμικὸν ὕλικόν. Λίαν χρήσιμοι ἰδίᾳ ὑπῆρξαν αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῶν νέων χωρῶν εἰς τὰς ὁποίας ἡ μετάβασις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἀρχείου πρὸς ἔρευναν τῶν ἀρχαίων τῶν ἐκεῖ δικαστηρίων δὲν κατέστη δυνατὴ δι' οἰκονομικοὺς καὶ ἄλλους λόγους.

5. Τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Γ. Κόλλια** νεοσύστατον Ἀρχεῖον τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, ἐνισχυθὲν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου δι' ἐνὸς συντάκτου καὶ 2 γραφῶν, ἀνέπτυξεν ἐφέτος γοργότερον ρυθμὸν εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἀπαρτίσαν λίαν ἐκτενὴ ἑλληνικὴν καὶ ξένην βιβλιογραφίαν ἀναφερομένην εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην, καλύπτουσιν δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ 1910 μέχρι σήμερον χρονικὴν περίοδον. Ἐκ τῶν βιβλίων καὶ ἄρθρων, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσι χρονικῶς εἰς τὰ ἔτη 1910 καὶ 1911 ἀπεδελτιώθη μέχρι τοῦδε ἰκανὸς ἀριθμὸς.

6. Τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. **Χ. Φλωράτου** Ἀρχεῖον ἐκδόσεως Ἑλλήνων συγγραφέων, ἐνισχυθὲν διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ διδάκτορος κ. Κοκολάκη, εἰργάσθη πρὸς καταρτισμὸν εἰδικῆς βιβλιοθήκης δι' ἀγορᾶς βιβλίων καὶ βοηθημάτων, κατήρτισε δέ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς οἰκείας Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμόν του, ὅστις, ἐγκριθεὶς ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Ἀκαδημίας, ἀπεστάλη εἰς ἰδρύματα τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ μετὰ προκηρύξεως περὶ ὑποβολῆς πρὸς ἔκδοσιν ἀρχαίων ἑλληνικῶν καὶ βυζαντινῶν κειμένων.

Καταρτίζει ἐπίσης τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο καὶ λεπτομερῆ βιβλιογραφίαν τῆς κλασσικῆς φιλολογίας εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα. Ἐλπίζεται ὅτι κατὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος, συμπληρουμένων τῶν ἀπαραιτήτων μέσων του, θὰ δυνηθῇ ν' ἀποδώσῃ καὶ τὸ ἀρχεῖον τοῦτο ἱκανοποιητικῶς εἰς τὸν τομέα του.

Παρά τὰ ἀνωτέρω ἄμεσα ἐπιστημονικὰ αὐτῆς ἔργα, ἡ Ἀκαδημία, ἐφαρμόζουσα καὶ ἐφέτος τὸ ἀποτελεσματικώτατον σύστημα τῆς διὰ βραβείων καὶ ἄλλων ἀναγνωρίσεων ἐνισχύσεως τῆς πνευματικῆς ἐργασίας ἐν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει, ἀπονέμει τὰς ἐξῆς τιμητικὰς διακρίσεις:

Α΄) Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομειρίας* ἀπονέμονται:

1) Τὸ βραβεῖον *Νικολάου Καρόλου* ἐκ δρχ. 5000 διὰ τὴν καλυτέραν ἀνέκδοτον μελέτην περὶ ἀποστραγγιστικῶν, ἀρδευτικῶν καὶ ἐν γένει ἐγχειοβελτιωτικῶν ἔργων, γενομένων ἐν Μακεδονίᾳ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως μέχρι σήμερον, εἰς τὸν *Νικόλαον Χρ. Σέτταν* διὰ τὴν ὑπὸ τὸ ρητὸν «*καὶ τῶν ἐκ τοῦ Διὸς ὑδάτων, ἵνα τὴν χώραν μὴ κακουργῇ, μᾶλλον δ' ὠφελῇ ὄροντα ἐκ τῶν ὑψηλῶν*» μελέτην. Εἰς ταύτην ὁ συγγραφεὺς τοποθετεῖ ὀρθῶς τὴν σημασίαν τῆς Μακεδονίας ὡς ἐθνικοῦ παραγωγικοῦ χώρου καὶ ποιεῖται ἀκριβολόγον περιγραφὴν τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς περιβάλλοντος. Συλλέξας στοιχεῖα ἐκ διαφόρων πηγῶν, περιέγραψε τὰ ἐκτελεσθέντα καὶ τὰ συντελούμενα μεγάλα, ὑδραυλικά κυρίως, ἔργα καὶ ἀνέπτυξε τὴν ἀνάγκην τῆς καλυτέρας γεωργικῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἐκτάσεων εἰς ἃς ταῦτα κατεσκευάσθησαν. Παραθέτει δ' ἐν τέλει ὀρθολογιστικὴν ἄποψιν περὶ τῶν συμπληρωματικῶν μέτρων θεμελιώσεως τῶν ἔργων καὶ ἐπωφελεστερας ἀξιοποιήσεως τῶν ἐκτάσεων, εἰς τὰς ὁποίας κατεσκευάσθησαν.

Ἐπαινος ἀπονέμεται καὶ εἰς ἑτέραν περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος μελέτην, ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ *Πραξιτέλους Ἀργυροπούλου* ὑπὸ τὸ ρητὸν: «*Ἦ Ὀδωρ δέ, πάντων τῶν περὶ τὰς κηπεΐας, διαφερόντως τρόφιμον*». Εἰς τὴν μελέτην ταύτην ὁ συγγραφεὺς δὲν ἀντιμετωπίζει μὲν τὸ πρόβλημα εἰς τὸ γενικόν του μέρος, ποιεῖται ὅμως λεπτομερῆ ἱστορικὴν ἀνασκόπησιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ παραθέτει ἀναλυτικώτερα στοιχεῖα ὀφέλους κατὰ πεδιάδα.

Ἐπαινος ἀπονέμεται εἰς τὸν ἱατρὸν *Διονύσιον Τουλιᾶτον*, ὑφηγητὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Γενούης, διὰ τὸ τρίτομον ἔργον του «*Ἡ ἑλληνικὴ ἱατρικὴ διὰ μέσου τῶν αἰώνων—Ἡ ἱστορία τῶν φαρμάκων καὶ ἡ δύναμις τοῦ κυττάρου—Ἀρώστιες, γιατροὶ καὶ φάρμακα*».

Εἰς τὰ ἔργα ταῦτα, συντεταγμένα εἰς γλώσσαν γλαφυράν καὶ λογοτεχνικῶς ἐπαγωγόν, ὁ συγγραφεὺς διαλαμβάνει περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἱατρικῆς καὶ τῶν φαρμάκων ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Β') Μετά γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμονται:

1) Ἀντὶ τοῦ βραβείου τῆς ἀθλοθεσίας τοῦ ἐκ Σωπικῆς τοῦ Πωγωνίου τῆς Β. Ἡπείρου *Ἡλία Οἰκονόμου*, ἔπαινος μετὰ χρηματικῆς ἐνισχύσεως ἐκ δρχ. 5000 εἰς τὸν καθηγητὴν *Ἄγγελον Παπακώσταν*, διὰ τὴν ὑποβληθεῖσαν ἀνέκδοτον πραγματείαν του «Περὶ τῆς συμβολῆς τῆς Βορείου Ἡπείρου εἰς τὸν Ἱερὸν ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνα τοῦ 1821». Ὁ συγγραφεὺς εἰργάσθη ἱκανοποιητικῶς ἐπὶ ἐκτεταμένου πεδίου ἐρεῦνης, διότι δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὰ ἐκδεδομένα ἱστορικὰ κείμενα, ἀλλὰ προσέτρεξε καὶ εἰς ἡμερολόγια, περιοδικὰ, ἐφημερίδας καὶ ἄλλα σχετικὰ πρὸς τὴν Βόρειον Ἡπειρον, προσέθεσε δὲ εἰς τὸν γνωστὸν κατάλογον τῶν Φιλικῶν καὶ ἄλλους.

Ἡ ἐργασία του εἶναι συνοπτικὴ διότι σκοπὸς του δὲν ἦτο νὰ παράσχη γενικὴν ἱστορίαν τῆς Β. Ἡπείρου κατὰ τὸν Ἀγῶνα, ἀλλὰ τὴν εἰς αὐτὸν συμβολὴν τῶν ἐξαιρετικῶς δρασάντων ἀνδρῶν τῆς.

Ἐπαινος ἀπονέμεται εἰς τὸ ἐν Λονδίῳ ἀπὸ δεκαετίας ἐκδιδόμενον περιοδικὸν τοῦ ἀποδήμου ἑλληνισμοῦ «*Κρίκος*». Τὸ μηνιαῖον τοῦτο περιοδικόν, ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ κ. *Ἰω. Χατζηπατέρα*, δημοσιεύει κείμενα δοκίμων ἑλλήνων συγγραφέων, προοριζόμενα νὰ φέρουν τὸ μήνυμα τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τὰς ἑλληνικὰς παροικίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ὡς καὶ κείμενα ἀφορῶντα εἰς τὰ ζωτικὰ προβλήματα τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, οἷον τὸ τῆς σπουδῆς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ τῶν τέκνων τῶν ἑλληνοαμερικανῶν καὶ τὸ θέμα τῆς τονώσεως τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὰς μακρινὰς ἑλληνικὰς κοινότητας, ὅπου οἱ κίνδυνοι τῆς ἀπορροφήσεως ὑπὸ ἄλλων δογμάτων εἶναι προφανεῖς. Πάντα ταῦτα ὑπογραμμίζονται καὶ συζητοῦνται εἰς τὰς σελίδας τοῦ «Κρίκου» μὲ κριτήρια αὐστηρῶς ἐθνικά, καὶ μὲ κεντρικὸν γνώμονα τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ δεσμοῦ τῶν ἀποδήμων ἑλλήνων πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα.

3) *Ἐπαινος* ἀπονέμεται εἰς τὸν *Μιχαὴλ Καλινδέρη*ν, φιλόλογον καθηγητὴν, διὰ τὸ δημοσιευθὲν ἔργον του «Αἱ συντεχνίαι τῆς Κοζάνης ἐπὶ Τουρκοκρατίας».

Τὸ ἔργον τοῦτο συνετάχθη μὲ ἐπιστημονικὴν μέθοδον καὶ μεγάλην εὐσυνειδησίαν. Ὁ συγγραφεὺς του ἐρευνήσας κώδικας ἐκκλησιαστικοὺς ἐπισκοπῶν, μητροπόλεων καὶ ἐνοριακῶν ναῶν τῆς πολιτείας τῆς Κοζάνης ὡς καὶ ληξιαρχικοὺς κώδικας γεννήσεων καὶ βαπτίσεων, ἀπὸ τῶν μέσων

τοῦ 18ου μέχρι τῶν μέσων τοῦ 19ου αἰῶνος, ἤντλησεν ἐκ τούτων τὰς σχετικὰς εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ἐσχολίασεν εἰς ἐκτενεῖς ὑποσημειώσεις, ἐρμηνεύσας αὐτὰς καταλλήλως καὶ καταλήξας εἰς σαφῆ καὶ ἀσφαλῆ συμπεράσματα.

4) *Βραβεῖον* ἀπονέμεται εἰς τὸν **Κωνστ. Τριανταφύλλου**, κάτοικον Πατρῶν, διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθὲν «Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῶν Πατρῶν». Τὸ λεξικὸν τοῦτο, πρωτότυπον εἰς εἶδος καὶ ἀξιόλογον εἰς σύνθεσιν, θὰ ἦτο εὐστοχώτερον νὰ ἔφερε τὸν τίτλον «Ἱστορικὴ ἐγκυκλοπαιδεῖα τῶν Πατρῶν». Διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐρμηνείας λέξεων, ἀλλὰ περὶ προσώπων, τοπωνυμίων, πραγμάτων, προϊόντων τῶν Πατρῶν καὶ δὴ ὄχι μόνον τῶν ἐχόντων ἄμεσον καὶ σύγχρονον σχέσιν πρὸς τὰς Πάτρας, ἀλλὰ περὶ παντὸς ἐν γένει προσώπου ἢ τόπου ἢ πράγματος, τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς κάποιαν σχέσιν, μεγάλην ἢ μικράν, πρὸς τὰς Πάτρας, καθ' ὅλην τὴν μακράν διαδρομὴν τῆς ἱστορίας, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν σημερινῶν χρόνων. Τὰ λήμματα πραγματεύεται ὁ συγγραφεὺς μὲ συντομίαν, σαφήνειαν, ἀκρίβειαν καὶ μὲ ἱκανοποιητικὴν βιβλιογραφικὴν ἐνημερότητα.

Γ') Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται:

1) *Ἐπαινος* εἰς τοὺς κυρίους **Σωτήριον Ἀγαπητίδην**, καθηγητὴν τοῦ Ἑθν. Μετσ. Πολυτεχνείου, καὶ **Γεώργιον Λυμπερίδην**, Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διὰ τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθὲν ἔργον: «Προγράμματα τοπικῆς ἀναπτύξεως». Ἡ μελέτη αὕτη, ἐκπονηθεῖσα κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος, ἐρευνᾷ τὸ συντελεσθὲν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἔργον εἰς τὸν τομέα τῶν μικρῶν τοπικῶν ἔργων. Ἀναλύονται ἐν αὐτῇ οἱ εὐμενεῖς οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικοὶ ἀντίκτυποι καὶ ὑποδεικνύονται τὰ μέτρα ἐνισχύσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν ἔργων. Οἱ συγγραφεῖς διὰ τοῦ πονήματός των συμβάλλουσιν εἰς τὴν προώθησιν ἐνὸς σοβαροῦ θέματος τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

2) *Ἐπαινος* εἰς τὴν **Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος** διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἐκδιδομένην σειρὰν τῆς Βιβλιοθήκης «Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων», τῆς ὁποίας ἐξέδωκε μέχρι τοῦδε εἴκοσι καὶ δύο τόμους. Ἡ ἔκδοσις αὕτη, τελοῦσα ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐπιστάσιαν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Βασιλείου Βέλλα καὶ Ἀνδρέου Φυτράκη, συμπληροῖ σπουδαῖον κενὸν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ φιλολογίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ κριτικῆς ἐκδόσεως

ἀλλὰ περὶ μιᾶς ἐπιμεμηλεμένης ἀνατυπώσεως, στηριζομένης ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν κριτικῶν ἐκδόσεων, ἐφωδιασμένης δὲ διὰ καταλλήλων εἰσαγωγῶν, συντεταγμένων ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Δημητρίου Μπαλάνου καὶ διὰ παραπομπῶν εἰς τὰ βιβλικά χωρία, καὶ δὴ καὶ διὰ πλήρους καὶ πολυτίμου ἀναλυτικοῦ εὑρετηρίου, διευκολύνοντος τὰ μέγιστα τὴν χρῆσιν τοῦ ἔργου.

Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην πρῶην Λήμνου καὶ ἤδη Τρίκκης καὶ Σταγῶν κύριον Διονύσιον, διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθὲν ἔργον «Πιστοὶ ἄχρι θανάτου». Θέμα τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι αἱ ἐκατόμβαι τῶν ἀπὸ τοῦ 1941 μέχρι τοῦ 1944 μαρτυρησάντων ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος κληρικῶν, τὸ χρονικὸν τῶν ὁποίων ἀνέλαβε νὰ συγγράψῃ καὶ νὰ ἐξυμνήσῃ ἀνὴρ δυνάμενος νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὁ ὁμολογητὴς τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας, καθόσον ἐπὶ τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς ἀπήχθη ὑπὸ τῶν κατακτητῶν ὡς ὄμηρος εἰς τὸ ἐν Steirn Γερμανικὸν στρατόπεδον συγκεντρώσεως, ὅπου καὶ παρέμεινε, ὑπὸ τὰς γνωστὰς συνθήκας τῶν τοιοῦτων στρατοπέδων, ἐπὶ διετίαν περίπου. Ἡ συλλογὴ τοῦ ὕλικου τοῦ ἔργου τούτου ὑπῆρξε προϊόν συστηματικῶν προσωπικῶν φροντίδων τοῦ συγγραφέως καὶ λεπτομεροῦς ἐρεύνης ἀνὰ τὰς διαφόρους ἐκκλησιαστικὰς περιφερείας τῆς χώρας.

Ἡ προσφορὰ τῶν Ἑλλήνων κληρικῶν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ καθήκοντος ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τὸ 1949, διὰ τοῦ χρυσοῦ αὐτῆς μεταλλίου.

Τὸ βραβευόμενον ἔργον ἀποτελεῖ οἶονεὶ συμπλήρωσιν τῆς τότε γενομένης ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐπιβραβεύσεως. Ἡ περιγραφὴ τοῦ πονήματος γίνεται μὲ ἀξιόλογον λογοτεχνικὸν τάλαντον, διαποικίλλεται δὲ διὰ πολλῶν ρητῶν ἐκ τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς Βυζαντινῆς ὑμνογραφίας, ὡς καὶ διὰ καλλιτεχνικῶν συμβολικῶν παραστάσεων εἰλημμένων ἀπὸ τὴν παλαιοχριστιανικὴν καὶ τὴν βυζαντινὴν τέχνην.

Εἰς νέαν καὶ πάλιν ἄμιλλαν προσκαλοῦσα ἡ Ἀκαδημία τοὺς ἐπιζητούντας τὴν πρόοδον τοῦ Ἔθνους διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, προβαίνει καὶ ἐφέτος εἰς προκήρυξιν νέων βραβείων, τὰ ὅποια ὁμως, φειδόμενοι τοῦ χρόνου καὶ τῆς ὑπομονῆς σας, δὲν θ' ἀπαριθμήσωμεν ἀπόψε ἀλλὰ θὰ ἐξαγγείλωμεν διὰ τῶν αὐριανῶν ἐφημερίδων¹.

Τοιοῦτο ὑπῆρξε τὸ ὄλον ἔργον τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, ἔργον θετικὸν καὶ ἀθόρυβον, οἷον ἀρμόζει εἰς ἀνώτατα πνευματικὰ ἰδρύ-

¹ Βλ. κατωτέρω, σ. 457 ἔξ.

ματα. Τὸ ἔργον ὅμως τοῦτο θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ συντελεσθῇ ἄνευ τῆς προθύμου συνεργασίας τῶν φίλων συναδέλφων ἀκαδημαϊκῶν, τοὺς ὁποίους θεωρῶ καθήκον νὰ εὐχαριστήσω καὶ δημοσίᾳ.

Ὅπως ἰδιαιτέρας ἐπίσης εὐχαριστίας ἐκφράζω καὶ πρὸς τὴν Σύγκλητον καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας, ἀόκνως ὑπὲρ τοῦ Ἰδρύματος ἐργασθέντα, ὡς καὶ πρὸς τὸν Ἔφορον τῶν Γραφείων διὰ τὴν συμπαράστασιν αὐτοῦ καὶ ἐν γένει πρὸς πάντας τοὺς ὑπαλλήλους διὰ τὸν ἐπιδειχθέντα ζῆλον καὶ τὴν φιλοπονίαν των.

Βαθεῖαν ὡσαύτως ἐκφράζει ἡ Ἀκαδημία τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἀρμοδίαν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπευσιν αὐτῆς καὶ τὸ θερμὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφέρον, ὅπερ καὶ ἐμπράκτως ἀπέδειξε προσφάτως, ἀναγνωρίζουσα οὕτω ἐπισημῶς, ὅτι τὸ Ἰδρυμα τοῦτο δὲν ματαιοπονεῖ ἀλλ' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς Ἐθνικῆς Συνειδήσεως.